

GYVENTOJŲ PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO SISTEMOS ATMINTINĖ GYVENTOJAMS

GYVENTOJŲ PERSPĖJIMO SISTEMA, JOS VEIKIMO GALIMYBĖS

Pastaruoju metu pastebimos naujų grėsmių atsiradimo, ekstremaliųjų situacijų dažnėjimo ir jų padarinių sunkėjimo tendencijos. Labai svarbu, kad visuomenė būtų pasiruošusi visoms galimoms pavojingoms situacijoms: gresiant ar įvykus ekstremaliesiems įvykiams žinotų kaip elgtis tam tikrose situacijose. Siekiant apsaugoti žmogaus gyvybę, aplinką bei turtą svarbiausia laiku perspėti žmones apie gresiančias ekstremalijas situacijas. Šiam tikslui perspėti apie gresiantį avarijų, gaivalinių nelaimių bei kitų ekstremaliųjų situacijų pavojų Lietuvoje sukurta gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema

KAS SUDARO ŠIĄ SISTEMĄ?

Tai organizacinių bei techninių priemonių visuma, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjimo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams perdavimą

KOKIE NAUDOJAMI PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO KANALAI LIETUVOJE ?

Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti naudojamos nuotolinio centralizuoto ir vietinio valdymo sirenos, kurios įrengiamos ant valstybinių įstaigų, ūkio subjektų, visuomeninės paskirties pastatų, gyvenamųjų namų arba bokštų (stulpų). Jos įrengiamos savivaldybių centruose, pavojinguose objektuose ir jų galimos taršos zonose, bei gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena 2000 ir daugiau gyventojų. Taip pat naudojama gyventojų perspėjimo ir informavimo, naudojantis viešųjų judriojo telefono ryšių paslaugų teikėjų infrastruktūra, sistema.

Perspėjimo sirenomis sistema – tai elektromechaninių sirenų tinklas. Įjungus sireną, perduodamas išpėjamas garsinis signalas „Dėmesio visiems“. Tai išpėjamas pulsuojančio 3 minučių trukmės kaukimo garsinis signalas (9 sekundės kaukimo – 6 sekundės pauzė). Ne vėliau kaip po 3 min. nuo išpėjamo garsinio signalo perdavimo pradžios per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją, Vilniaus apskrityje per radijo stotį „Radiocentras“ bei kitus transliuotojus perduodamas pranešimas apie tai, koks konkretus pavojus gresia (cheminis, radiacinis, potvynio, uragano, kt.) ir ką reikia daryti norint išlikti saugiams.

Svarbu žinoti, kad sirenų gausmas nesuteikia jokios informacijos. Išgirdę kaukiančią sireną, gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas ir jas vykdyti.

KAS GALI PRIIMTI SPRENDIMĄ AKTYVUOTI SIRENAS?

Sprendimą aktyvuoti sireną gali priimti: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM ir (arba) savivaldybės administracijos direktorius, kai reikia perspėti šalies arba tam tikros teritorijos gyventojus, bei valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ar jiems priklausančių objektų vadovai, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai objektuose. Taip pat pavojingų objektų vadovai, į kurių galimos taršos zonas patenka gyventojai.

Be perspėjimo sistemos sirenomis šalies gyventojai taip pat apie nelaimės informuojami **naudojantis viešųjų judriojo telefono ryšių paslaugų teikėjų infrastruktūros sistemos teikiamomis galimybėmis.**

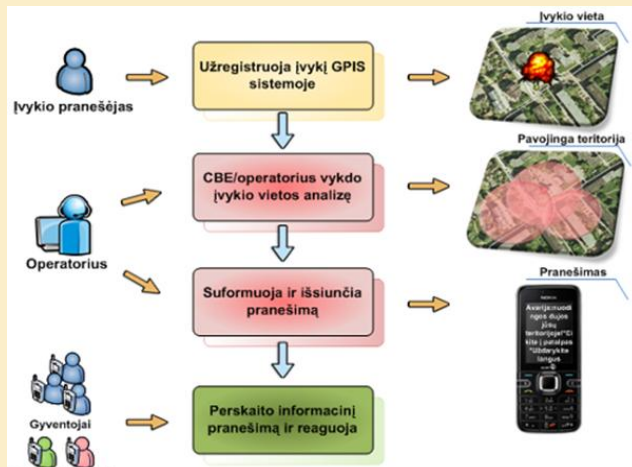
KAS TAI?

Tai sistema, kuri ekstremaliųjų situacijų ar jų grėsmės atvejais gali teikti Lietuvos gyventojams ir užsienio valstybių piliečiams, esantiems Lietuvos teritorijoje, perspėjimo ir informavimo paslaugas mobiliaisiais telefonais pagal korinio transliavimo (angl. Cell Broadcast) technologiją.

2012 m. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos įgyvendino projektą „Gyventojų perspėjimo ir informavimo, naudojant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų tinklą infrastruktūrą, sistemą sukūrimas“ ir įdiegė gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemą, užtikrinančią gyventojų perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią

ekstremaliąją situaciją trumpaisiais pranešimais tiesiogiai į gyventojų mobiliuosius telefonus.

KAIP GAUNAMAS PRANEŠIMAS

KORINIO TRANSLIAVIMO GALIMYBĖS:

- perduoti informacinius pranešimus pasirinktoje viešojo judriojo telefono ryšio tinklo teritorijoje;
- pranešimus vienu metu perduoti visiems pasirinktoje teritorijoje esantiems gyventojams;
- nereikalinga abonentų paieška ir identifikavimas;
- pranešimus perduoti trimis kalbomis į skirtingus kanalus: 578 – lietuvių k.; 525 – anglų k.; 605 – rusų k.;
- vienu metu galima pasirinkti keletą kanalų.

KAIP PARENGTI MOBILIUSIUS TELEFONUS KORINIO TRANSLIAVIMO PRANEŠIMAMS GAUTI ?

Norint gauti korinio transliavimo pranešimus, telefonuose turi būti aktyvuota šių pranešimų priėmimo funkcija. Internetinėje svetainėje www.gpis.vpgt.lt pateikiama aktyvinimo instrukcija populiariausiems įvairių gamintojų mobiliesiems telefonams. Meniu punktų vertimas telefone ir internetinėje svetainėje gali skirtis.

Tokiu atveju ieškokite panašių meniu punktų, pavyzdžiui, korinis transliavimas gali vadintis: Cell Broadcast, transliacija, naujienų pranešimai, tinklo pranešimai ir pan.

Daugiau informacijos apie gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemą pateikiama Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų

ministerijos tinklalapyje www.gpis.vpgt.lt.

KAIP PASITIKRINTI AR TEISINGAI TELEFONAS NUSTATYTAS PRANEŠIMAMS GAUTI?

Siekdami įsitikinti, kad šalies gyventojai yra teisingai įsijungę korinio transliavimo funkciją trumpiesiems perspėjimo pranešimams gauti, kiekvieną mėnesio pirmąjį šeštadienį 12 val. atliekamas trumpųjų perspėjimo pranešimų sistemos patikrinimas, t. y. pranešimai perduodami tris kartus tiesiogiai į mobiliuosius telefonus. Pranešimai kartojami kas 4 minutes.

Svarbu žinoti: jeigu Jūs įsitikinę, kad telefono nustatymai atlikti teisingai, tačiau korinio transliavimo pranešimų vis tiek negaunate, „perkraukite“ telefoną, t. y. atlikę nustatymus išjunkite ir vėl įjunkite telefoną.

Telefono aparatuose, kuriuose naudojamos dvi SIM kortelės, korinio transliavimo funkcija visada nustatoma tik įjungus pirmąją SIM kortelę, priešingu atveju perspėjimo pranešimų negausite.

NAUJOVĖS PERSPĖJIMO PRANEŠIMAS GAUTI

Sukurtos naujos taikomosios programos Android ir iOS operacinėms sistemoms, kurios patalpintos internetinėse „Google Play“ ir „Apple App Store“ elektroninėse parduotuvėse. Perspėjimo pranešimus gali gauti visi. **Išbandykite !**

INFORMUOTAS – APSAUGOTAS